

надъ побѣлѣлата си глава, въздѣхна още веднажъ, па прѣкръсти се и отпусна глава, а ржката му неволно зачука съ тояжката черната и нѣма земя, сѣкашъ че викаше нѣкого . . . Кого викаше тукъ, въ тъмната нощъ, стариятъ юнакъ? Сѣнкитѣ на развратнитѣ, български царе ли, що едно врѣме въ карбитѣ си сами сж привикали въ земята ни тая черна турска прокуда? Тѣхъ ли викаше дѣдо Лажо, за да ги прокѣтне съ всичкото свое окървавено сърдце? Или пъкъ сега той привикваше духоветѣ на всичкитѣ паднали юнаци за българския народъ и българската свобода? Защо ги привикваше?—Тѣ сж съ хиляди, наистина, но тѣ лежатъ въ гробоветѣ си и всѣки отъ тѣхъ има по толкова рани въ снагата си, щото само Божията трѣба на второ пришествие ще ги възкрѣси . . . Или дѣдо Лажо чукаше о земята, за да пробуди Антихриста и да хвѣрли въ преизподнята цѣлото това кръвожадно и невѣрно турско плѣме, що его прѣзъ петъ вѣка все още се не насища, да лочи кръвта ни, да мърси земята ни, да безчести челядта ни и да срами за винаги вѣрата и народа ни . . .

Стареца дигна своята тояга, извѣрна се къмъ вратата, па глухо промѣлви :

„Ехъ, много трѣбва да сме согрешили на Бога, — нѣма вече за насъ животъ!“

И съ глухи стѣпки прѣкрачи той прага на своя домъ, мълкомъ се запъти изъ кривулни улички, па скоро срѣдъ мрака напусна селото.

А селскитѣ псета виеха и гората—черна и тъмна—поемаше тѣхния вой, па отнисаше го далечъ по скали и ущелие Дѣдо Лажо съ чести стѣпки, придружаванъ отъ тоя вой на псетата, отъ това бучене на гората, пое сжщо пжтека стрѣмна и пуста, що водѣше къмъ скалитѣ и ущелията . . .

.

VI.

Слѣдъ срѣдъ нощъ звуковетѣ на тамбурата, съ която се веселѣше Кючюкъ Сюлейманъ изъ Царевикъ